

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії політології і міжнародних відносин
Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ І АМЕРИКИ ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ.

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта. Історія.»
Предметна спеціальність 014.03 «Середня освіта (Історія)»
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія країн Західної Європи і Америки ХХ-поч.ХХІ ст.
Викладач (-і)	Бурачок Лілія Василівна
Контактний телефон викладача	0677155524
Е-mail викладача	liliia.burachok@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна, дистанційна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewAllCourseInCategory&id_cat=46
Консультації	2 год.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Запропонований курс покликаний на основі широкого конкретно-історичного матеріалу та найновіших здобутків історіографії висвітлити провідні тенденції та перебіг соціально-економічного, політичного та культурного розвитку країн європейського та американського континентів, з'ясувати періодизацію, типологію, аналізувати міжнародні відносини міжвоєнного періоду, біполярну систему повоєнних міжнародних відносин та наслідки її розпаду, навчити студента як подавати цей матеріал на уроках у школі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, що володіють знаннями з історії країн Західної Європи і Америки ХХ – поч. ХХІ ст., методики викладання історії і суспільствознавчих дисциплін, сучасних освітніх технологій, вікової психології, політології, правознавства, етики, інших предметів; здатних оволодіти ключовими теоретико-методологічними засадами і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого; застосовувати набуті знання, уміння і навички у майбутній професії – вчитель історії і використовувати набуті знання для збереження та використання культурного спадку, вирішення актуальних проблем сьогодення, виробити навички виявлення, опрацювання та інтерпретації історичних джерел в навчально-освітньому процесі; творчо підходити до навчального процесу; виховувати повагу до загальнолюдських цінностей, а також виховувати активні громадянські позиції; формування загальних, спеціальних, професійних компетентностей, достатніх для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії і суспільствознавчих предметів з фаховими інтересами до впровадження інноваційних технологій з метою безперервного подальшого навчання та підвищення професійного рівня, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці; виховання високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України.</p> <p>Структурно-логічне місце навчальної дисципліни.</p> <p>Пререквізити (ОК, які передували вивченню дисципліни «Історія країн Західної Європи і Америки ХХ – поч. ХХІ ст.»): «Нова історія країн Західної Європи і Америки», «Історія Центрально-Східної Європи ХХ – поч. ХХІ ст.».</p> <p>Кореквізити (ОК, що паралельно ведуться з вивченням дисципліни «Історія країн Західної Європи і Америки ХХ – поч. ХХІ ст.»): «Історія країн Азії і Африки в нові і новітні часи»,.</p> <p>Постреквізити (наступні ОК, що використовують матеріали дисципліни «Історія країн Західної Європи і Америки ХХ – поч. ХХІ ст.»): «Історія міжнародних відносин (ХХ – початок ХХІ ст.) у всесвітньо-історичному циклі шкільної програми», «Виробнича педагогічна практика за фахом».</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Пропонована дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в основній (базовій) школі і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі;

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, а також до використання знань у практичних ситуаціях;

ЗК 2 – знання й повноцінне розуміння предметної області та професійної діяльності;

ЗК 3 – здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою;

ЗК 10 – здатність поважати мультикультурність і різноманітність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу;

Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей 014 Середня освіта:

ФК 3 – здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей, застосовувати під час організації навчально-виховного процесу ефективні методики й технології;

ФК 4 – здатність застосовувати інтерактивні методи і сучасні освітні технології навчання, формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами історичних і суспільствознавчих предметів, інтегрованого навчання;

Компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) (ПК):

ПК 1 – здатність володіти змістом та методологією фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін;

ПК 4 – здатність інтегрувати набуті знання з історичних та інших гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь;

ПК 5 – здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, володіти базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності майбутніх фахівців до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва;

ПК 6 – здатність здійснювати критичний аналіз різних джерел інформації та наукового пізнання, використовувати їх у професійній діяльності;

ПК 9 – здатність використовувати в професійній діяльності нові підходи до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції, з метою формування історичної свідомості, національної пам'яті, здійснення громадянсько-патріотичного виховання.

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей 014 «Середня освіта»:

РН 1 – відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології, сучасних освітніх технологій; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів;

РН 2 – демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання;

РН 3 – називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти;

РН 4 – здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку;

РН 5 – вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх

мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них;

РН 6 – називати і пояснювати принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками;

РН 7 – демонструвати знання основ фундаментальних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності;

РН 8 – генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами;

РН 11 – виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності;

РН 12 – аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей;

РН 13 – демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН) 014 «Середня освіта (Історія)»

ПРН 1 – демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін, необхідними для роботи в закладах загальної середньої освіти; пояснювати і характеризувати історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку;

ПРН 4 – демонструвати інтегроване мислення, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки;

ПРН 5 – використовувати краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; організовувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини України та світу з навчальною, науковою і просвітницькою метою;

ПРН 6 – працювати з джерелами інформації, вміти їх аналізувати, синтезувати, порівнювати та інтегрувати їх у зміст навчання історії, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань;

ПРН 9 – цінувати різноманіття та мультикультурність світу; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

5. Організація навчання навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22/12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	38/8
самостійна робота	30/70

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	014.03 Середня освіта (історія)	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.

	Лекції д.ф.з.о./ з.ф.з.о	Семинар. заняття д.ф.з.о./ з.ф.з.о	Самостійна робота д.ф.з.о./ з.ф.з.о
Тема 1. Предмет і завдання курсу, його періодизація. Джерела та література. Вузівські підручники.	2	2	0/2
Тема 2. Закономірності соціально-економічного розвитку країн Європи та Америки наприкінці ХІХ-початку ХХ ст. Експансія великих держав.	2	2	1/3
Тема 3. Національно-визвольна боротьба країн Європи, Азії та Америки на поч. ХХ ст.	2/2	2/2	1/3
Тема 4. Перша світова війна.	2/2	2	2/4
Тема 5. Країни Західної Європи і Північної Америки в період післявоєнної нестабільності	2	2	1/3
Тема 6. Національно-визвольна боротьба в країнах Європи, Азії та Латинської Америки на початку ХХ ст.	2/2	2	1/4
Тема 7. Виникнення та поширення фашизму в країнах Західної Європи міжвоєнного періоду.	2	2	1/4
Тема 8. Суспільно-політичний розвиток світового суспільства міжвоєнної доби; загальні тенденції і напрямки.	2	2	1/3
Тема 9. Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни.	2	2	2/4
Тема 10. Друга світова війна.	2	2	2/4
Тема 11. Початок «холодної війни» та еволюція біполярного світу.	2/2	2/2	2/4
Тема 12. США в другій половині ХХ ст. Канада в другій половині ХХ ст.	0/2	2/2	2/4
Тема 13 . Великобританія в другій половині ХХ ст. Франція у другій половині ХХ ст. ФРН у другій половині ХХ ст. – початок ХХІ ст. Італія в другій половині ХХ ст.	0/2	2/2	2/4
Тема 14. Розвиток європейської інтеграції. Європейський Союз в умовах нового світового порядку.		2	2/4
Тема 15. Розпад колоніальної системи. Рух неприєднання у світовій політиці.		2	2/4
Тема 16. Розвиток світового співтовариства в кінці ХХ-поч. ХХІ ст.: проблеми, перспективи.		2	2/4
Тема 17. Міжнародні відносини в другій половині ХХ ст.		2	2/4
Тема 18. Культура країн світу в другій половині ХХ ст.		2	2/4
Тема 19. Етнополітичні проблеми в країнах Заходу.		2	2/4
ЗАГ.	22/12	38/8	30/70
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна оцінка, яка максимально становить 100 балів , виводиться на основі суми балів, отриманих за всі види контролю знань. Структура розподілу балів в межах аудиторно-самостійної роботи: 1) 30 балів – перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять шляхом оцінювання усних відповідей;		

2) 10 балів – контроль засвоєння знань та навичок шляхом написання здобувачами освіти контрольної роботи з урахуванням контролю самостійної роботи (у тестовій формі);
 3) 10 балів - індивідуальна робота (підготовка та захист реферату з обраної теми);
 4) 50 балів – виконання підсумкової екзаменаційної контрольної роботи.
 Письмовий іспит (в екзаменаційному білеті по 5 питань, з яких перші два (теоретичні) оцінюються максимально 15 балами, третє (практичне) питання – 10 балів, четверте (впізнання історичної потсаті) – 5 балів, п'яте (розуміння політологічних термінів та понять) – 5 балів.
 Загальна кількість – 50 балів.
 Сумарна кількість – 100 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
80 – 89	B	добре		
70 – 79	C			
60 – 69	D	задовільно		
50 – 59	E			
26 – 49	FX	незадовільно можливістю повторного складання	3	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	3	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Семінарські заняття

Критерії оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
«Відмінно» А (90-100 балів) Здобувач міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко знає зміст процесів модернізації, демократизації та соціально-економічних трансформацій у країнах Європи та Америки ХХ–ХХІ ст. Вільно оперує положеннями наукових першоджерел (міжнародні договори, акти, промови лідерів), знає специфіку західної історіографії. Логічно будує відповідь, вільно аналізує практичний матеріал (Версальсько-Вашингтонську систему, «Новий курс» Ф. Рузвельта, процеси євроінтеграції). Відмінно орієнтується в хронології новітнього часу, володіє просторовою компетенцією (знання політичної карти Європи та Америки в динаміці, зокрема змін після Світових воєн та розпаду соцтабору). Повною мірою застосовує історичне критичне мислення: вміє систематизувати та порівнювати різні моделі розвитку (наприклад, ліберальну англо-американську та соціально-орієнтовану європейську), аргументовано доводить власну позицію щодо ролі атлантизму та глобалізації в сучасному світі.
«Добре» В (80-89 балів) Здобувач добре засвоїв матеріал щодо історії країн Західної цивілізації новітнього часу. Аргументовано викладає питання генези світових конфліктів, причин Холодної війни, володіє термінологією (держава загального добробуту, маккартизм, неоконсерватизм, біполярність тощо). Добре орієнтується в хронології та історичній географії регіону. Вміє аналізувати діяльність видатних історичних осіб (В. Черчилля, Ш. де Голля, Р. Рейгана), але припускається окремих неточностей у логіці викладу складних

	<p>теоретичних питань або при аналізі специфічних соціокультурних чинників розвитку окремих країн. Будує аргументацію на основі декількох перевірених доказів.</p> <p>«Добре» С (70-79 балів) Здобувач достатньо володіє історичним критичним мисленням та методами аналізу. Здатен самостійно оцінювати суспільні явища, реформи та кризи в країнах Європи та США. Будує аргументацію на основі 2-3 доказів. Вміє аналізувати специфічні джерела, порівнює діяльність видатних лідерів (наприклад, Тетчер та Міттерана, Кеннеді та Аденауера), проте не завжди може глибоко розкрити внутрішні політичні механізми чи складні етнонаціональні чинники (наприклад, балканську кризу чи проблему Квебеку). Загалом має добрі знання програми, але відповідь містить певні прогалини або фактичні помилки у другорядних питаннях.</p> <p>«Задовільно» D (60-69 балів) Здобувач в основному опанував теоретичні знання, орієнтується в рекомендованій літературі, але відповідає непереконливо, іноді плутає поняття (наприклад, особливості різних етапів інтеграції в ЄС). На запитання практичного характеру відповідає нечітко, виявляє неточності в знанні політичної карти Європи та Америки (особливо в питаннях кордонів після 1945 чи 1991 років). Посередньо володіє аналізом і синтезом, здатен лише загально оцінювати тенденції розвитку Заходу. Історичну хронологію знає задовільно, проте не вміє глибоко систематизувати та порівнювати матеріал. Відповідь спрощена, присутні суттєві недоліки.</p> <p>«Задовільно» E (50-59 балів) Здобувач має значні прогалини у знаннях щодо новітньої історії країн Заходу, допускає багато помилок у датах та іменах діячів. Знає історичну термінологію та персоналістику на елементарному рівні. На низькому рівні орієнтується в історичній хронології та географії регіону (наприклад, плутає країни-члени НАТО та ЄС). Не здатен переконливо аргументувати свою думку або використати знання на практиці. Може лише поверхово оцінювати глобальні процеси, не маючи системних знань про розвиток конкретних держав.</p> <p>«Незадовільно» FX (26-49 балів) Здобувач має елементарні знання фактичного матеріалу (до 50%), використовує виключно інформацію з підручника без залучення додаткових джерел. Практично не знає специфічну термінологію курсу, незадовільно орієнтується в просторі та часі ХХ–ХХІ ст. Не володіє критичним мисленням, не здатен оцінювати процеси модернізації чи соціальні трансформації західного суспільства. Відсутня об'єктивна аргументація, знання персоналістики обмежується коротким переліком постатей без розуміння їхньої історичної ролі. Не завжди дотримується етики професійної взаємодії.</p> <p>«Незадовільно» F (1-25 балів) Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни. Не знає ключових наукових фактів про історію Європи та Америки ХХ–ХХІ ст., не володіє визначеннями та не орієнтується в рекомендованій літературі. Наукове мислення та практичні навички роботи з історичним матеріалом не сформовані.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова тестова контрольна робота є обов'язковою до виконання. Отримані студентом бали (максимум 10 балів) впливають на виставлення підсумкової оцінки. Проводиться у системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Відповіді на тестові питання (як правило, одне на 1-у хвилину), оцінені за стобальною шкалою, при виставленні оцінки викладачем в журнал АСУ-КНУВС, автоматично переводяться у 10 балів відповідно до розподілу балів дисципліни в електронному журналі.</p> <p>Тестова контрольна робота виконується студентами очної форми</p>

	<p>навчання на останньому семінарському занятті, студентами заочної форми навчання за 10 днів до початку сесії. Пропонується чотири варіанта відповідей, з яких одна правильна. У випадку, якщо студент з якихось причин не виконав контрольної роботи, він вважається таким, що не виконав повний обсяг навчального навантаження, передбаченого навчальним планом з даної дисципліни.</p>
<p>Індивідуальна робота</p>	<p>Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання здобувачами вищої освіти питань, що призначенні для самостійного вивчення. 2. Підготовку і захист індивідуального завдання. <p>Питання, що виносяться на самостійне вивчення, є невід’ємною частиною змісту курсу і у повному обсязі включені до поточних та підсумкових тестових опитувань за відповідними темами.</p> <p>Індивідуальне завдання у вигляді реферату має бути самостійним науковим дослідженням, у якому автор демонструє здатність не лише збирати факти, а й критично аналізувати історичні процеси. У вступній частині необхідно обов’язково обґрунтувати актуальність обраної теми, зважаючи на те, що події ХХ–ХХІ століть безпосередньо заклали підвалини сучасної світобудови. Тут також визначається об’єкт, предмет, головна мета дослідження та конкретні завдання, які автор планує вирішити в основній частині. Бажано додати короткий огляд використаної літератури, оцінивши внесок вітчизняних та закордонних істориків у вивчення цієї проблематики.</p> <p>Основна частина має складатися з двох або трьох розділів, які розкривають тему від загального контексту до конкретних деталей. При викладі матеріалу важливо дотримуватися принципу історизму: розглядати події у їхньому взаємозв’язку та динаміці. Текст повинен містити аналіз причинно-наслідкових зв’язків. Обов’язковим є використання наукової термінології та посилання на першоджерела, як-от міжнародні договори, політичні маніфести чи статистичні дані.</p> <p>Заклучна частина (висновки) має логічно підсумовувати результати дослідження. Тут автор повинен чітко сформулювати власні відповіді на завдання, поставлені у вступі, уникаючи загальних фраз та повторів основного тексту.</p> <p>Щодо технічних параметрів, реферат обсягом 15–25 сторінок друкується шрифтом Times New Roman (14 кегль) із півторачним інтервалом. Текст має бути вирівняний по ширині з дотриманням стандартних полів. Усі цитати та запозичені ідеї обов’язково повинні мати поклики у квадратних дужках або підрядковими примітками. Список використаних джерел оформлюється в алфавітному порядку згідно з чинними бібліографічними стандартами (наприклад, ДСТУ 8302:2015). Особлива увага приділяється академічній доброчесності: використання чужих текстів без належного цитування є неприпустимим.</p> <p>Критерії оцінювання індивідуального завдання:</p> <p>90–100 балів (Відмінно / А) Автор продемонстрував глибоке розуміння історичного контексту ХХ–ХХІ ст., вільно оперує фактами та термінологією. Робота містить чітке обґрунтування актуальності, логічну структуру та самостійні критичні висновки. Використано широке коло джерел, включаючи іноземну літературу або архівні матеріали. Оформлення бездоганне, посилання на джерела оформлені згідно з ДСТУ, рівень унікальності тексту високий.</p> <p>80–89 балів (Добре / В) Робота виконана на високому рівні, повністю розкриває тему та відповідає всім структурним вимогам. Автор аналізує причинно-наслідкові зв’язки та наводить переконливі аргументи. Проте можуть бути присутні незначні недоліки: наприклад, недостатньо</p>

	<p>глибокий аналіз одного з підпунктів теми або стилістичні огріхи. Список літератури репрезентативний, але автор переважно спирається на навчальні посібники та загальновідомі монографії без залучення вузькоспеціалізованих джерел.</p> <p>70–79 балів (Добре / C) Реферат загалом відповідає вимогам, але має переважно описовий характер. Тема розкрита, основні історичні факти викладені вірно, проте автору бракує власної аналітичної позиції — робота виглядає як якісна компіляція відомих даних. Присутні дрібні помилки в оформленні посилань або списку літератури. Висновки правильні, але дещо загальні та не повністю відображають результати кожного розділу.</p> <p>60–69 балів (Задовільно / D) Робота оцінюється як порогова, що підтверджує базові знання студента. Тема розкрита лише частково або занадто поверхово. В тексті можуть зустрічатися фактичні неточності (наприклад, у датах чи іменах діячів), а логіка викладу подекуди порушена. Джерельна база обмежена 3–5 джерелами (переважно підручниками). Оформлення має помітні відхилення від стандарту, але основна структура збережена.</p> <p>50–59 балів (Задовільно / E) Мінімальний прохідний бал. Робота демонструє лише фрагментарне володіння матеріалом. Реферат має значні запозичення без належного цитування (низька унікальність), структура хаотична, вступ або висновки формальні й не змістовні. Велика кількість помилок в оформленні та термінології. Тема розкрита на рівні шкільної програми без залучення наукової аналітики.</p> <p>26–49 балів (Незадовільно / FX) Робота не зараховується і потребує суттєвого доопрацювання. Основні причини: грубі фактичні помилки, повна відсутність самостійності (суцільний плагіат), невідповідність змісту обраній темі або порушення структури (наприклад, відсутність плану чи списку літератури). Студент має право на повторне подання роботи після виправлення зауважень.</p> <p>1–25 балів (Незадовільно / F) Робота повністю не відповідає вимогам вищої школи. Тема не розкрита, текст є випадковим набором фрагментів з мережі Інтернет, або завдання взагалі не виконане у встановлені терміни. Робота підлягає повному переписуванню на нову тему або потребує повторного вивчення курсу.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю (екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувач освіти, який в установленій термін не виконав усіх форм роботи і (або) отримав менше 25 балів за поточний контроль направляється на талон № 2. До того часу, студент має виконати/доопрацювати всі форми роботи.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Підхід до навчання студентоорієнтований, стиль спілкування та взаємодії – демократичний. Вітається й заохочується активна увага під час роботи в аудиторії, творча співучасть у здобутті знань, готовність до обговорення питань, що розглядаються, як результат самостійного опрацювання рекомендованих першоджерел і літератури та самостійного пошуку інформації в мережі Інтернет. Запитання, що виникають, можливі як у ході заняття, так і в кінці, коли виділяється час для обговорення, а також на консультаціях, під час яких здійснюється й відпрацювання пропущених занять і невиконаних видів робіт.</p> <p>Академічна доброчесність. Навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і</p>	

здобувач освіти, дотримуються: [Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#); [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#); [Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#); [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Під час занять забороняється користування мобільним телефоном.

Студенти, **котрі навчаються за індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття. Як правило, «відпрацювання» проходить в усній формі (в окремих випадках, коли є поважні причини, – онлайн) або шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується документом: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти](#). У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3 або не допуску до екзаменів внаслідок невиконання навчального плану, студент має право на повторне вивчення курсу, що регулюється [Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#). Лекції, тестові завдання, завдання для самостійної роботи, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційного навчання.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)

Усі основні матеріали з курсу є доступні в системі дистанційного навчання університету

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її геостратегічні імперативи. Харків: Фабула, 2025. 288 с.
2. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки. 1918–1945: Підручник для студентів ВНЗ. К.: Слово, 2003. 470 с.
3. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки. 1945–2002 роки: Підручник для студентів ВНЗ. К.: Либідь, 2004. 624 с.
4. Гальчинський А.С. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи: Методологічні аспекти. К.: Либідь, 2006. 310 с.
5. Гончар Б.М., Козицький М.Ю., Мордінцев В.М., Слюсаренко А.Г. Всесвітня історія. Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене і доповнене. К.: Знання, 2002. 565 с.
6. Дейвіс Н. Європа: Історія/ Пер з англ. К.: Основи, 2000. 1463 с.
7. Дністрянський М. С. Геополітика : Навчальний посібник / М. С. Дністрянський. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 436 с.
8. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945). Навчальний посібник. К.: Слово, 2013. 624 с.
9. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2013). Навчальний посібник. К.: Слово, 2014. 1056 с.
10. Качараба С. Історія Західної Європи та Америки др. пол. XX - поч. XXI. : практикум /

- С. Качараба, Р. Сіромський. Львів :ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 293 с.
11. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення. К.: Ін Юре, 2001. 447 с.
 12. Корнієнко П.С. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-1945 рр.). Тернопіль: Астон, 2003. 296 с.
 13. Мицик Л.М., Кузьменко Ю.В. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2007). Навчальний посібник для самостійної роботи студента. К.: Академвидав, 2008. 544 с.
 14. Новітня історія країн Західної Європи та Південної Америки (1945 р. - початок ХХІ ст.) : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Баран З. А., Кигіаренко Г. М., Козицький А. М., Мовчан С. П., Сіромський Р. Б., Швагуляк М. М. ; за ред. М. М. Швагуляка. Львів: Тріада плюс, 2015. 705 с.
 15. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2013) [Текст]: навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. П. Іваницька; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Київ: Слово, 2014. 1052 с.
 16. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. К, Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. 944 с.
 17. Політична історія ХХ ст.: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / В.Ф. Салабай, Я.А. Титаренко, Л.О. Панчук та ін. К.: Основа, 2002. 156 с.
 18. Сич О.І. Світ в другій половині ХХ – на початку ХХІ: основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку: Навч. посібн. Чернівці: Наші книги, 2010. 200 с.
 19. Сокирська В.В. Новітня історія країн Європи та Америки: Навч. посіб. У двох частинах. Ч. I (1918–1945). 2-ге вид., пер. і доп. Умань: ФОП Жовтий, 2013. 399 с.
 20. Троян С.С., Постоловський Р.М., Федорак В.Ф. Світ на зламі епох: історія кінця ХІХ – середини ХХ ст.: навчальний посібник. К.: НМЦВО, 2000. 240 с.
 21. Яровий В.І. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн ХХ століття. К.: Генеза, 2005. 816 с.

Додаткова:

22. Бурачок Л.В. Зовнішня політика ФРН щодо держав Східної Європи (1949-1963рр.).Гілея. 2020. №.159. С.24-29.
23. Бурачок Л.В., Демків М.В. Формування та становлення особистості Єлизавети 2. Чернівці. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. 2022. №2 (56). С.114-120.
24. Бурачок Л., Лизень Є. Формування партійно-політичної структури та політичний розвиток ФРН в 1949-1963 рр. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Том 35 (74) №2. 2024. С. 95-105.
25. Бурачок Л., Юрив М. Висвітлення діяльності британської королівської родини в джерелах другої половини ХХ - початку ХХІ ст. Вісник науки і освіти. 2024. №12 (30). С. 1379–1394.
26. Бурачок Л., Лизень Є. Особливості промислового розвитку та наслідки «економічного дива» у Федеративній Республіці Німеччини. Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. Т 36 (75) №2. 2025. С. 164-172
27. Бурачок Л., Юрив М. Вплив діяльності Діани, принцеси Уельської на демократизацію британської монархії в кінці ХХ - початку ХХІ ст. Вісник науки та освіти. №5 (35). 2025. С. 2351-2366.
28. Бурачок Л. Розвиток інтеграційних процесів у Європі. Вісник науки та освіти. №6 (36). 2025. С. 1647-1659.
29. Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): Навч. посіб. К. Знання, 2008. 284 с.
30. Скрипник О. М. Історія європейської інтеграції : навчальний посібник /О. М. Скрипник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. 370 с.
31. Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / Гол. ред. Л. М. Алексієвець. Вип. 12. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 328 с.

Викладач

кандидат історичних наук, доцент **Бурачок Л.В.**